

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Oviedo, Francisco de

Lvgdvni, M.DC.LI.

VII. An creatura possit ab omni præsentia absolui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95503](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95503)

7 Sentio insuper adhuc in opinione, quæ continuum ex indiuisibilibus componit, posse dari respectu eiusdem quantitatis præsentiam definitiuam specie distinctam à circumscriptiua, quod faciliè suadeo. Potest corpus existerè definitiuè in hoc spatio diuisibili non per repetitionem præsentiarum circumscriptiuarum, sed ex vi vnius præsentia secundum suam entitatem indiuisibilis, quæ indiuisibiliter respiciat totum subiectum diuisibile, & totum hoc diuisibile spatium, ita vt secundum eandem entitatem constituat hoc indiuisibile quantitatis in singulis indiuisibilibus spatij diuisibilis, vt de præsentia Angeli multi affirmant & eadè, quæ hoc præstat respectu huius indiuisibilis quantitatis, potest idem præstare per se ipsam respectu alius & aliis indiuisibilis, ita vt ab omnibus seorsim, & simul sumptis dependeat eo modo, vt quocumque deficiente tota præsentia deficeret. Sed hæc præsentia essentialiter differret à circumscriptiua, ergo hæc præsentia definitiua & circumscriptiua respectu eiusdem corporis in quacumque opinione de continui compositione possunt specie differre. Secundo, Potest etiam dari præsentia definitiua diuisibilis ex parte subiecti, & indiuisibiliter respiciens spatium diuisibile, ita vt diuersa pars præsentia esset, quæ respiceret hoc indiuisibile, seu hanc partem quantitatis ab illa, quæ aliam partem respiceret, non tamen esset diuersa pars præsentia, ex vi cuius hæc quantitatis pars constitueretur in hac parte spatij, & in alia distincta ab hac, sed per eandem præsentiam indiuisibiliter sumptam hæc quantitatis pars constitueretur in hac, & in illa parte, & in toto spatio indiuisibili, & per idem indiuisibile præsentia hoc indiuisibile quantitatis constitueretur in omnibus indiuisibilibus spatij contentis in spatio diuisibili. Hæc præsentia diuisibiliter subiectum respiciens, & spatium indiuisibiliter specie distingueretur ab alia, quæ tam subiectum diuisibile, quam spatium indiuisibiliter respiceret, vt per se notum est, haberet enim prædicatum notabiliter differens à prædicatis aliis præsentia, quod posset esse multis commune, quod necessariò essentiam distinctam constituit.

8 Dixi punct. 5. num. 2. eandem præsentiam posse esse circumscriptiuam respectu vnius entitatis, & definitiuam respectu alterius, quod iterum confirmo, & explico de præsentia etiam respiciente vtramque entitatem diuisibilem secundum se. Ratio est illa, quam ibi reddidi. Potest dari præsentia, quarum partes singula respiciant singulas partes vnius subiecti, ita vt pars præsentia, quæ respicit hanc partem subiecti non respiciat aliam eiusdem, & similiter respiciat eodem modo diuisibiliter partes spatij, ita vt pars quæ respicit hanc partem spatij, non respiciat aliam quæ partes præsentia indiuisibiliter respiciant totum aliud subiectum diuisibiliter, ita vt quælibet pars præsentia, quæ tantum respicit partem subiecti, quod constituit circumscriptiuè præsens respiciat omnes partes subiecti, quod constituit definitiuè præsens, & essentialiter dependeat ab omnibus partibus subiecti, & quod definitiuè præsentat, & tantum ab vna parte subiecti, quod circumscriptiuè præsens constituit, & tota illa præsentia diuisibiliter spatium, & subiectum circumscriptiuè existens respiciet, & indiuisibiliter secundum quamlibet sui partem totum subiectum ex vi illius definitiuè existens: ergo potest dari præsentia quædam, ex vi cuius totum hoc corpus fit in toto spatio cum correspondentia partis corporis ad partem spatij, ita vt nulla pars sit cum alia comparte penetrata, quod est esse circumscriptiuè, & ex vi cuius totum corpus aliud diuisibile sit in quolibet indiuisibili spatij diuisibilis, quod est esse definitiuè præsens: ergo eadem præsentia potest esse definitiua respectu huius corporis, & circumscriptiua respectu illius. Veritatem primi antecedentis commendat illius explicatio, idè tam fuscè illud proposui, neque repugnantia aliqua poterit assignari in natura modi, quam explicui potest enim dari modus, qui indiuisibiliter afficiat plura subiecta, ac proinde poterit dari pars præsentia, quæ indiuisibiliter afficiat partem quandam huius subiecti, & omnes partes illius, quæ simul cum aliis partibus, quæ quælibet respiciat diuersam partem huius subiecti, & eadem omnes illius, constituet præsentiam huius subiecti circumscriptiuam, illiusque definitiuam.

9 Vltimò noto: Præsentiam hanc circumscriptiuam respectu vnius subiecti, & definitiuam respectu aliis specie distinguendum esse à præsentia purè definitiua, & ab alia purè circumscriptiua, ex eo quod esset penetratiua respectu

subiecti, quod definitiuè præsentaret, & extensiuè respectu alius, quod circumscriptiuè præsens constitueret. Neque in se contineret differentias essentialiter oppositas, quia differentia, quæ essentialiter opponuntur in præsentia sunt ratio præsentia purè circumscriptiua, quarum neutra tali præsentia competeret, non verò ratio definitiua præsentia non excludentis rationem circumscriptiua, sed cum illa identificata, & ratio præsentia circumscriptiua non excludentis rationem definitiua sed identificata cum illa sicuti opponuntur in viuientibus purum sensitiuum competens bruto, & purum rationale competens Angelo, & non opponuntur in homine, sensitiuum, & rationale formaliter distincta, & realiter identificata.

PUNCTUM VII.

An creatura possit ab omni presentia absolui.

1 Creaturam adhuc de potentia Dei absoluta non posse conservari sine aliqua presentia, ex vi cuius in aliquo sit spatio, affirmat Pater Soar. lib. 4. de Angelis cap. 3. & Arriaga disp. 14. sect. 4. Oppositam sententiam defendunt Pater Vázquez tom. 2. in 1. part. disput. 195. cap. 3. & 4. & Pater Moncaus disp. 1. c. 2. & 8. qui sentiunt posse creaturam de potentia Dei absoluta absque ulla presentia conservari, quibus habens assentior.

2 Sententiam, quam defendendam suscepisse probo: Præsentia est accidens quoddam superadditum creaturæ, productum per actionem distinctam ab ipsa creaturæ: ergo poterit Deus, posita actione productiua creaturæ suspendere actionem, qua producenda erat præsentia. Probo consequentiam: actio ex vi cuius producit creaturam, prior est actione, ex vi cuius producit præsentia illi inherens: ergo illa prior actio non dependet à priori ab hac actione posteriori: ergo tantum dependet à posteriori (si talis dependentia reperiri potest) quatenus hæc posterior, ex vi cuius præsentia producit priorem consequitur, sed hæc dependentia à posteriori, quæcumque sit, poterit suppleri à Deo, nulla enim ratio potest reperiri, propter quam causa tantum connexionem habeat cum effectu, vt non possit Deus producta causâ non producere effectum: ergo poterit Deus quæcumque creaturam sine præsentia conservare. Deinde probatur conclusio in similibus difficultatibus omnium potissima ratione. Nulla est repugnantia, neque inferuntur duo contradictoria ex eo, quod conservetur creatura sine præsentia: ergo poterit conservari. Antecedens probabit argumentorum solutio.

3 Obiic. primo Soar, & Arriaga, nos non posse concipere creaturam nisi alicubi existentem, ex quo intendunt inferri non posse non alicubi esse. Concedo antecedens, & nego consequentiam, multa enim sunt, quæ non vt sunt, sed aliter, sæpe apprehendit intellectus, & ne ex alia materia exempla trahamus, cuius rei in quacumque abundat, nos non possumus concipere præsentiam, nisi essentialiter relictam ad imaginarium spatium, & tamen nullum respectum dicit ad illud, sed in se est entitas quædam æquè absoluta, ac albedo, vt docet idem Arriaga, sect. 3. n. 36.

4 Obiic. secundo Soar: Creetur Deus Angelum: vel est distans à mundo vel indistans, & est distans: ergo habet vibrationem alibi. Si est indistans: ergo est approximatus, ergo habet præsentiam, quia approximatio constituitur formaliter per præsentiam. Respondeo Angelum creatum sine præsentia fore indistantem negatiue, hoc est non fore distantem, non verò indistantem positiue, neque approximatum, ex indistantia enim negatiua, hoc est, ex non distantia non inferitur approximatio, quæ est forma positiua non necessariò connexa cum negatione distantia.

5 Obiic. tertio Arriaga: Implicat de potentia Dei absoluta quantitate non esse extensam, aut inextensam, quia hæc duo priuatiue opponuntur, si est extensa: ergo habet præsentia, ex vi cuius extenditur; si est inextensa: ergo partes illius sunt penetratæ: ergo sunt in eodem loco: ergo habent præsentiam, in qua formaliter penetrantur. Respond. eodem modo partes quantitatis sine præsentia fore inextensas negatiue, hoc est habere negationem extensionis, ex quo non inferitur esse penetratas, aut esse in eodem loco, penetratio enim non est formaliter pura extensionis negatio, sed dicit præsentias positiuas respondentes eidem spatio, quibus carerent partes quantitatis non habentes præsentiam.

præsentiam, quas præsentias respectu eiusdem spatij vt plurimum significamus, cum dicimus corpus esse inextensum, intendentes esse in repositum explicare, in quo sensu negandum est corpus sine præsentia esse inextensum, quia secundum hanc acceptionem huius termini *inextensum* pro repositum, extensum, & inextensum non priuatiue opponuntur.

Obiicit quartò. Partes quantitatis omni præsentia carentes vel essent intra alias, vel extra: si intra: ergo in eodem spatio: si extra: ergo in alio spatio: ergo quocumque modo erunt in spatio, & præsentia habebunt. Similiter solet argui: corpus sine præsentia vel est intra cælum, vel extra cælum: neutrum potest habere sine præsentia. Respondeo de corpore absoluto ab omni præsentia in ordine ad spatium philosophandum esse ac si in rerum natura non existeret, & sicut corpus non existens non habet partes intra partes, neque extra partes, neque totum est intra cælum, sic dicendum est de partibus illius corporis, & de corpore, de quorum partibus tantum posset dici non esse intra alias, & de illo non esse intra cælum, quod solet dici extra negatiue, non tamen absolute posset dici de partibus esse extra partes, aut de toto esse extra cælum, quia esse extra dicit esse in spatio, quod neque partibus illius corporis, neque corpori conueniret.

PUNCTUM VIII.

*An corpus omni præsentia absolutum esset
intimè præsens Deo.*

Statui puncto precedenti posse aliquam creaturam, Angelum, verbi gratia, existere sine aliqua præsentia nulli spatio respondentem, neque alicui approximatum, aut distantem. Inquirò modò de Angelo sic constituto: An esset intimè præsens Deo, & penetratus cum illo secundum suam entitatem eodem modo, ac si haberet præsentiam: quam quæstionem sine duce aggredior, nullum enim legi, neque audiri, qui rem hanc in quæstionem vocaret, quapropter me utriusque partis affirmatiue videlicet, & negatiue patronum fingam, & arbiter postea alteri primas dabo.

Pro parte negatiua suppono non sequi per locum intrinsecum ex eo quod Deus sit causa rerum, esse illis intimè præsentem, vt docet probat Vasquez 1. part. disp. 28. cap. 4. & 5. quia non est de ratione cause intima præsentia cum effectu, & licet in causis creatis requiratur approximatō inter agens, & passum, non ita necessarè requiritur vt de potentia absoluta suppleri non possit. Secundò etiam si requiratur approximatō inter agens, & passum non requiritur ex parte actus primi approximatō inter agens & effectum, creatio enim Angeli non potest supponere Angelum approximatum, alias iam illum existentem supponeret. Ex hoc infero non probari ex eo, quod creatura nullibi existens dependeret à Deo illam fore intimè Deo præsentem. Deinde positiue probò illam creaturam sic constitutam non posse intimè Deo esse præsentem. Talis creatura supponitur sine præsentia: ergo non esset præsens: ergo non esset præsens Deo. Probo priorem consequentiam: effectus formalis non potest esse sine forma: ergo non potest esse præsens sine præsentia: posteriorē confirmo. Hæc illatio, non est præsens: ergo non est præsens Deo, est à non restricto ad restrictum negatiue, quæ semper tenebatur enim valet, Petrus non loquitur: ergo Petrus non loquitur Ioanni: Petrus non est præsens: ergo non est præsens Romæ.

Pro affirmatiua parte efficaciores inuenio rationes, ob quas placet illam defendere, donec ab aliis de hac realiter doceat. Affero creaturam omni præsentia superaddita nudam fore Deo præsentem ac si præsentiam superadditam haberet. In hanc partem traho Patrem Vasquez, quam ex suis principiis clarè infero. Docet sapientissimus P. 1. p. disp. 28. c. 4. num. 13. veritatem esse Catholicam Deum esse intimè præsentem omni creaturæ, neque illi esse liberum esse in vna potius quam in alia ex suppositione, quod illam creauerit, & in super loco citato Puncto precedenti docet posse Deum creaturam sine omni præsentia producere: ergo creatura sine præsentia esset præsens Deo, cum possit non habere præsentiam, & non possit non esse intimè Deo præsens. Ratio à priori huius conclusionis est, creaturam

non constitui Deo præsentem per præsentiam superadditam, sed per suammet entitatem, & per immanentiam Dei. Vnde repugnat esse in rerum natura entitatem aliquam, quæ non sit intimè Deo præsens, quia immanentia Dei talis est vt ipsum constituat intimè præsentem, cuiusque creaturæ, eo ipso quod existat, nullo alio modo desiderato, neque ex parte creaturæ. Eodem modo creatura per suammet entitatem supposita immanentia Dei, quæ non potest non supponi vt potè summè necessaria constituitur præsens Deo: quod si probem, meam conclusionem manifestè ostendo: ad id accingor.

Tota ratio, propter quam ponimus præsentias superadditas creaturis est, quia videmus illas modò cum hac distantia, modò cum illa creaturis secundum suam entitatem inuariatis, vnde inferimus esse quid superadditum modum illum, per quem formaliter distantes constituantur. Vnde si creaturæ essent fixæ certo spatio, in quo semper eandem distantiam seruarent nullum esset fundamentum ad dandas præsentias superadditas, sed diceremus creaturas per se ipsas distare, sed nunquam videmus creaturas distare à Deo, aut nouimus indifferentiam vt distent, & non distent, neque vt habeant hanc approximationem potius quam illam, sed semper illas eodem modo approximas per suammet entitates independentes ab omni alia præsentia superaddita: ergo hac ablata creatura creatori approximatæ permanebit & illi intimè præsens, quia quidquid conuenit entitati per se ipsam, non potest non quocumque alio secluso illi conuenire. Secundò eandem intimam præsentiam habet Deus cum Petro existenti Matriti, & cum eodem existenti Toleti: ergo Petrus existens Toleti, & existens Matriti habet eandem approximationem cum Deo, quia approximatō Petri cum Deo non dicit aliquid realiter distinctum ab illo quod dicit approximatō Dei cū Petro: ergo si approximatō Dei cum Petro existenti Matriti & Toleti est eadem, approximatō Petri existenti Matriti, aut Toleti erit eadem: ergo approximatō, quam habet Petrus cum Deo quando existit Matriti, non dicit præsentiam superadditam, quæstionem habet Petrus, quia si hanc diceret approximatō cū Deo non posset eadem approximatō esse Toleti, quia præsentia, quæ Petrus habet Matriti essentialiter dependet ab illo spatio, & non potest non esse in illo, sed sic est quod approximatō, quam Petrus habet cum Deo potest esse in alio spatio, & non in illo: ergo approximatō Petri cum Deo non dicit præsentiam superadditam Petro.

Fundamentum, quod pro parte negatiua proposui facillimè ex dictis dissoluo. Concedo non posse dari effectum formalem sine forma, neque præsens sine præsentia, dico tamen quamlibet creaturam esse præsentiam sui ipsius, ex vi cuius constituitur præsens in ordine ad Deum, non verò in ordine ad aliud ens creatum. Ad illationem factam ex non restricto ad restrictum negatiue, dico creaturam sine præsentia superaddita dici non esse præsentem absolute, quia intelligimus propositionem illam de præsentia in ordine ad spatium, & ad alia entia creata: quæ si tacite hanc restrictionem non inuoluat, falsa erit, & abstractendo ab omni præsentia in ordine ad ens creatum & in creatum dici non potest, creatura sine præsentia superaddita non est præsens, quia adhuc tunc est præsens Deo, & præsentiam habet secum identificatam.

Obiicies primò. Etiam si repugnet creaturam aliquam non dependere à Deo, dependet per actionem superadditam: ergo etiam si repugnet non esse Deo præsentem, erit præsens per modum superadditum. Respondeo, disparatem esse rationem, quia licet repugnet creaturam non dependere à Deo, noscimus eandem creaturam posse diuerso modo dependere, & indifferentiam habere ad dependendum per educationem aut per creationem, ex quo inferimus in actu secundo non dependere per suam entitatem, sed per aliquid superadditum, numquam autem nouimus creaturam habere indifferentiam ad habendam diuersam approximationem cum Deo. Secundò quod valde notatu dignum est. Dependens superaddita, quam damus creaturæ respectu Dei, non supponit existentiam creaturæ, & ita non possumus arguere: dependentia est superaddita: ergo potest creaturæ iam existentis non aduenire, non enim est creatura iam existens ante dependentiam. Approximatō autem si constitueretur in præsentia superaddita, constitueretur in aliquo, quod supponit creaturam iam existentem, ex qua suppositione licet inferri illam approxima